

ZAKON O UDRUGAMA

I. OPĆE ODREDBE

Područje primjene Zakona

Članak 1.

- (1) Ovim se Zakonom uređuje osnivanje, registracija, pravni položaj i prestanak postojanja udruga sa svojstvom pravne osobe, te registracija i prestanak djelovanja stranih udruga u Republici Hrvatskoj, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na političke stranke, vjerske zajednice, sindikate i udruge poslodavaca.

Pojam udruge i pravna osobnost

Članak 2.

- (1) Udruga u smislu ovoga Zakona je svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih, odnosno pravnih osoba, koje se, radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, te ekološka, humanitarna, informacijska, kulturna, nacionalna, pronatalitetna, prosvjetna, socijalna, strukovna, športska, tehnička, zdravstvena, znanstvena ili druga uvjerenja i ciljeve, a bez namjere stjecanja dobiti, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja.
- (2) Udruga stječe svojstvo pravne osobe danom upisa u registar udruga.

Udruga bez svojstva pravne osobnosti

Članak 3.

Na udruge koje nemaju svojstvo pravne osobe, na odgovarajući način se primjenjuju propisi koji se odnose na ortakluk.

Članstvo u udruzi

Članak 4.

- (1) Svaka poslovno sposobna fizička osoba i pravna osoba može, pod jednakim uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i statutom udruge, postati članom udruge.
- (2) Osobe bez poslovne sposobnosti ili s ograničenom poslovnom sposobnošću mogu biti članovi udruge, ali bez prava odlučivanja u tijelima udruge. Način njihova sudjelovanja u radu tijela udruge uređuje se statutom udruge.
- (3) Udruga vodi popis svojih članova.

Djelatnost udruge

Članak 5.

- (1) Udruga može od osnutka obavljati djelatnosti kojima se ostvaruju njeni ciljevi utvrđeni statutom.
- (2) Uz djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka, udruga može obavljati djelatnost kojom se stječe prihod, sukladno zakonu.
- (3) Udruga je samostalna u ostvarivanju svojih ciljeva utvrđenih statutom.
- (4) Djelatnosti iz stavka 1. i 2. ovoga članka udruga ne smije obavljati radi stjecanja dobiti za svoje članove ili treće osobe. Ako u obavlja nju djelatnosti udruga ostvari dobit, ona se mora sukladno statutu udruge koristiti isključivo za obavljanje nje i unapređenje djelatnosti udruge, kojima se ostvaruju njeni ciljevi utvrđeni statutom.

Upravljanje udrugom i tijela udruge

Članak 6.

- (1) Članovi upravljaju udrugom neposredno ili putem svojih izabраниh predstavnika u tijelima udruge, na način propisan statutom.
- (2) Predstavnik pravne osobe članice udruge imenuje osoba ovlaštena za zastupanje pravne osobe.
- (3) Unutarnji ustroj udruge mora biti zasnovan na načelima demokratskog zastupanja i demokratskog očitovanja volje članova.
- (4) Skupština je najviše tijelo udruge. Statutom se može utvrditi drukčiji naziv skupštine kao najvišeg tijela udruge.
- (5) Statutom udruge se, pored skupštine, mogu utvrditi i druga tijela udruge.
- (6) Udruga imenuje jednu ili više fizičkih osoba za zastupanje udruge.

Udruživanje udruga i ustrojstveni oblici udruga

Članak 7.

- (1) Dvije ili više udruga mogu se udruživati i slobodno utvrđivati naziv toga oblika udruživanja. Takav oblik udruživanja može imati svojstvo pravne osobe i na njega se na odgovarajući način primjenjuju odredbe ovoga Zakona.
- (2) Udruga se mogu učlaniti u međunarodne udruge.
- (3) Udruga može imati svoje ustrojstvene oblike (podružnice, ogranci, klubovi i slično), u skladu sa statutom. Ustrojstveni oblici mogu imati svojstvo pravne osobe ako je to određeno statutom udruge i na njih se na odgovarajući način primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

Strana udruga

Članak 8.

- (1) Strana udruga u smislu ovoga Zakona je udruga ili drugi oblik udruživanja osnovan bez namjere stjecanja dobiti koji ispunjava uvjete iz ovoga Zakona, a valjano je osnovan na temelju pravnog poretka strane države.
- (2) Strana udruga može obavljati svoju djelatnost na području Republike Hrvatske nakon upisa u registar stranih udruga što ga vodi ministarstvo nadležno za poslove opće uprave.
- (3) U Republici Hrvatskoj strana udruga djeluje sukladno ovom Zakonu.

Javnost rada udruge

Članak 9.

- (1) Javnost rada udruge uređuje se statutom udruge.
- (2) Udruga osigurava obaviještenost svojih članova o radu udruge u skladu s općim aktima udruge.

II. OSNIVANJE UDRUGA

Osnivanje udruge

Članak 10.

- (1) Udrugu mogu osnovati najmanje tri osnivača.
- (2) Osnivač udruge, u smislu ovoga Zakona, može biti poslovno sposobna fizička osoba te pravna osoba.

Statut udruge

Članak 11.

- (1) Udruga ima statut.
- (2) Statut je temeljni opći akt udruge koji donosi skupština udruge. Ostali opći akti, ako ih udruga donosi, moraju biti u skladu sa statutom. Umjesto naziva statut, udruga može rabiti i drugi naziv.
- (3) Statut udruge sadrži odredbe o:
 - nazivu i sjedištu,
 - zastupanju,
 - ciljevima,
 - djelatnostima kojima se ostvaruju ciljevi,
 - članstvu te pravima i obvezama članova,
 - tijelima udruge, njihovom sastavu, izboru, opozivu, ovlastima, načinu odlučivanja i trajanju mandata,
 - prestanku postojanja udruge.
- (4) Statut udruge može sadržavati odredbe o:
 - području na kojem udruga djeluje,
 - imovini, načinu stjecanja imovine i korištenju ostvarene dobiti,
 - rješavanju sporova i sukoba interesa unutar udruge,
 - stegovnoj odgovornosti članova,
 - postupku s imovinom u slučaju prestanka udruge,
 - znaku udruge i njegovom izgledu,

– drugim pitanjima od značaja za udruhu.

Naziv udruge

Članak 12.

- (1) Naziv udruge mora biti na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.
- (2) Naziv udruge može sadržavati pojedine strane riječi ako one čine ime međunarodne organizacije čija je udruha članica, ako su te riječi uobičajene u hrvatskom jeziku, ako za njih nema odgovarajuće riječi u hrvatskom jeziku, ili ako se radi o riječima na mrtvom jeziku.
- (3) Udruha koja ima za cilj zaštitu i promicanje interesa pripadnika nacionalne manjine može, uz naziv na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, imati i naziv na jeziku i pismu nacionalne manjine.
- (4) Naziv udruge može se, ako je to predviđeno statutom, upisati u registar udruha i u prijevodu na jedan ili više stranih jezika. Naziv na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu mora se upisati na prvom mjestu.
- (5) Uz svoj puni naziv udruha može rabiti i skraćeni naziv, koji mora sadržavati karakteristični dio naziva udruge. Skraćeni naziv upisuje se u registar udruha.
- (6) Naziv i skraćeni naziv udruha je dužna rabiti u obliku i sadržaju u kojem su upisani u registar udruha.
- (7) Ako je uz naziv ili skraćeni naziv u registru udruha upisan i naziv ili skraćeni naziv u prijevodu na strani jezik, naziv ili skraćeni naziv na stranom jeziku udruha može rabiti samo zajedno s nazivom na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.
- (8) Odbit će se zahtjev za upis u registar ako se naziv udruge jasno ne razlikuje od naziva udruge upisane u registar udruha.
- (9) Ako se tijelu državne uprave koje vodi registar udruha podnesu dva ili više zahtjeva za upis u registar udruha s istim nazivom, odobrit će se upis one udruge koja je prva podnijela zahtjev.

Uporaba naziva i znamenja Republike Hrvatske

Članak 13.

- (1) Riječ »Hrvatska« na bilo kojem jeziku i njene izvedenice, te dijelovi grba i zastave Republike Hrvatske, kao i nazivi drugih država te nazivi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, dijelovi njihova grba i zastave te imena međunarodnih organizacija i imena fizičkih osoba, mogu biti sadržani u nazivu i znaku udruge na način kojim se ističe njihov ugled i dostojanstvo.
- (2) Udruha koja ima za cilj zaštitu i promicanje interesa pripadnika nacionalne manjine može u nazivu navesti i naziv nacionalne manjine te njegove izvedenice.

III. REGISTRACIJA UDRUGE

Upis udruge i vođenje registra udruha

Članak 14.

- (1) Upis u registar udruha je dobrovoljan i obavlja se na zahtjev osnivača udruge.
- (2) Udruge se upisuju u Registar udruha Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: registar udruha).
- (3) Udruge se upisuju u registar udruha pri nadležnom tijelu državne uprave, prema sjedištu udruge.
- (4) Registar udruha vode uredi državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave (u dalj njem tekstu: ured državne uprave).
- (5) Registar udruha vodi se u elektroničkom obliku jedinstveno za sve udruge u Republici Hrvatskoj.
- (6) Registar udruha i registar stranih udruha su javni.
- (7) Ministar nadležan za poslove opće uprave propisat će pravilnikom sadržaj registra udruha i registra stranih udruha te njihov način vođenja, kao i obrasce zahtjeva za upis u registar udruha i registar stranih udruha te zahtjeva za upis promjena u rečene registre.

Upis u registar udruha

Članak 15.

- (1) Zahtjevu za upis u registar udruha prilažu se:
 - zapisnik o radu i odlukama osnivačke skupštine,
 - odluka o pokretanju postupka za upis u registar udruha,
 - statut,
 - popis osnivača,
 - osobna imena osoba ovlaštenih za zastupanje,

- izvod iz sudskog ili drugog registra za pravnu osobu – osnivača udruge,
 - suglasnost ili odobrenje nadležnog tijela državne uprave za obavljanje određene djelatnosti, kada je to propisano posebnim zakonom kao uvjet za upis udruge,
 - preslika osobne iskaznice osnivača i osoba ovlaštenih za zastupa nje.
- (2) Zahtjev za upis u registar udruga ne može se podnijeti nakon isteka roka od tri mjeseca od dana donošenja odluke o pokretanju postupka za upis udruge u registar. Zahtjev podnesen nakon toga roka odbacit će se zaključkom protiv kojeg je dopuštena žalba.
- (3) Zahtjev za upis u registar, u ime osnivača, podnosi osoba ovlaštena za zastupanje udruge.

Postupak u povodu zahtjeva za upis

Članak 16.

- (1) Ured državne uprave dužan je donijeti rješenje o zahtjevu za upis u roku od 30 dana od dana predaje urednog zahtjeva za upis.
- (2) Ako ured državne uprave utvrdi da statut udruge nije u skladu sa zakonom, ili ako zahtjevu nisu priloženi odgovarajući dokazi navedeni u članku 15. stavku 1. ovoga Zakona, zaključkom će podnositelju zahtjeva za upis u registar udruga odrediti rok za usklađivanje statuta, odnosno dostavu dokaza, koji ne može biti kraći od 15 dana niti dulji od 30 dana. Protiv navedenog zaključka nije dopuštena žalba.
- (3) Rješenje o upisu u registar udruga mora sadržavati: naziv, sjedište, datum upisa udruge, registarski broj upisa, osnovni sadržaj djelatnosti udruge, utvrđenje da udruga upisom u registar stječe svojstvo pravne osobe, te imena osoba ovlaštenih za zastupanje udruge.
- (4) Žalba protiv rješenja o upisu u registar udruga ne odgađa izvršenje rješenja.
- (5) Ured državne uprave dužan je rješenje o upisu u registar udruga dostaviti udruzi, nadležnom tijelu državne uprave u čiji djelokrug s obzirom na ciljeve osnivanja spada djelatnost udruge, ministarstvu nadležnom za poslove opće uprave i tijelu državne uprave nadležnom za nadzor javnih prihoda.
- (6) Statut udruge ured državne uprave ovjerava i dostavlja udruzi.

Predmnijeva o upisu

Članak 17.

- (1) Ako ured državne uprave ne donese rješenje o upisu u registar udruga u roku od 30 dana od dana predaje urednog zahtjeva, smatrat će se da je udruga upisana u registar iduće g dana nakon proteka toga roka.
- (2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se u slučaju iz članka 16. stavka 2. ovoga Zakona.
- (3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, ured državne uprave dužan je, na zahtjev udruge, u roku od osam dana od dana ponovljenog zahtjeva, donijeti rješenje o upisu u registar udruga iz članka 16. stavka 3. ovoga Zakona.

Odbijanje upisa

Članak 18.

Zahtjev za upis u registar udruga odbit će se ako su statutom utvrđeni ciljevi i djelatnosti udruge u suprotnosti s Ustavom ili zakonom, ili podnositelj u roku ne postupi po zaključku iz članka 16. stavka 2. ovoga Zakona.

Promjene podataka

Članak 19.

- (1) Osoba ovlaštena za zastupanje udruge podnosi uredu državne uprave zahtjev za upis promjena u registar udruga koje se odnose na:
- statut,
 - naziv,
 - adresu sjedišta (ulica i kućni broj),
 - izbor osoba ovlaštenih za zastupanje,
 - prestanak udruge.
- (2) Zahtjevu se prilažu zapisnik o radu tijela udruge koje je po statutu nadležno za donošenje odluke zbog koje se traži upis promjene u registar udruga, odluka o promjeni, novi statut ili njegove izmjene i dopune te preslika osobne iskaznice osoba ovlaštenih za zastupanje.
- (3) O upisu promjena u registar udruga donosi se rješenje, na koje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 16. stavka 3. i 4. ovoga Zakona.
- (4) Uz rješenje iz stavka 3. ovoga članka, udruzi će se dostaviti i primjerak ovjerenoga novog statuta ili izmjena i dopuna statuta, ako je predmet upisa bila promjena statuta.

(5) Udruga ne smije u pravnom prometu postupati po promjenama niti rabiti podatke o promjenama iz stavka 1. ovoga članka prije nego što su upisani u registar udruga.

Upis u registar stranih udruga

Članak 20.

(1) Zahtjevu za upis u registar stranih udruga prilažu se:

- izvadak iz registra u kojem je u zemlji sjedišta strana udruga upisana, ne stariji od šest mjeseci, iz koje ga je vidljivo tko je ovlašten zastupati stranu udrugu, te za obavljanje kojih djelatnosti je ona registrirana,
- odluka o osnivanju strane udruge ovjerena od javnog bilježnika, ako prema zakonu zemlje po kojem je osnovana nije propisan upis u registar,
- odluka o imenovanju osobe ovlaštene za zastupanje strane udruge u Republici Hrvatskoj,
- ovjereni prijevod na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu statuta ili drugog akta iz kojeg je vidljivo koje djelatnosti strana udruga obavlja,
- ovjereni prijevod na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu dokumenata iz podstavka 1., 2. i 3. ovoga stavka,
- preslika isprave o identitetu osobe ovlaštene za zastupanje strane udruge u Republici Hrvatskoj,
- drugi dokazi ako su posebnim zakonom propisani posebni uvjeti za upis u registar stranih udruga u Republici Hrvatskoj.

(2) Zahtjev za upis u registar stranih udruga podnosi osoba ovlaštena za zastupanje strane udruge u Republici Hrvatskoj.

(3) Na strane udruge se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 16. stavka 1. i 2., članka 17., članka 18. i članka 19. ovoga Zakona.

(4) Rješenje o upisu u registar stranih udruga mora sadržavati: naziv, sjedište strane udruge, datum upisa u registar stranih udruga, registarski broj upisa, osnovni sadržaj djelatnosti strane udruge, te imena osoba ovlaštenih za zastupanje u Republici Hrvatskoj.

Pravni lijekovi

Članak 21.

(1) O žalbi protiv rješenja ureda državne uprave odlučuje ministarstvo nadležno za poslove opće uprave.

(2) Protiv rješenja ministarstva iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

IV. IMOVINA I ODGOVORNOST UDRUGE ZA OBVEZE

Imovina udruge

Članak 22.

Imovinu udruge čine novčana sredstva koja je udruga stekla uplatom članarina, dobrovoljnim priložima i darovima, obavljanjem njenih djelatnosti, dotacijama iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te fondova, kao i druga novčana sredstva stečena u skladu sa zakonom, njene nepokretne i pokretne stvari, kao i druga imovinska prava.

Proračunske dotacije

Članak 23.

(1) Vlada Republike Hrvatske, na osnovi provedenog natječaja, dodjeljuje dotaciju iz državnog proračuna udrugama za projekt ili program koji je od osobitog interesa za opće/javno dobro u Republici Hrvatskoj.

(2) Visina sredstava za dotaciju iz državnog proračuna određuje se udrugama svake godine u državnom proračunu. Sukladno usvojenom Programu suradnje Vlade Republike Hrvatske i nevladinog, neprofitnog sektora u Republici Hrvatskoj, Hrvatski sabor donijet će na prijedlog Vlade Republike Hrvatske Kodeks pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga.

(3) Za dodjelu dotacije iz državnog proračuna mogu se natjecati samo udruge upisane u registar udruga.

(4) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na dodjelu dotacije iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Odgovornost za obveze

Članak 24.

(1) Za svoje obveze udruga odgovara svojom cjelokupnom imovinom.

(2) Nad udrugom se može provesti stečaj.

Financijsko poslovanje udruge

Članak 25.

Udruge su dužne voditi poslovne knjige i sastavljati financijska izvješća prema propisima kojima se uređuje način vođenja računovodstva neprofitnih organizacija.

V. NADZOR

Nadležnost za obavljanje nadzora

Članak 26.

(1) Članovi udruge nadziru rad udruge. Ako član udruge utvrdi nepravilnosti u provedbi statuta, ovlašten je na to upozoriti statutom određeno tijelo udruge, odnosno skupštinu ako statutom nije određeno nadležno tijelo. Ako se upozorenje ne razmotri na sjednici statutom određenog tijela udruge, odnosno skupštine u roku od 30 dana od dostavljenoga pisanog upozorenja i nepravilnosti ne otklone, član ima pravo podnijeti tužbu županijskom sudu nadležnom prema sjedištu udruge radi zaštite svojih prava propisanih statutom udruge.

(2) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provodi ministarstvo nadležno za poslove opće uprave.

(3) Inspekcijski nadzor nad radom udruge, u smislu ovoga Zakona, obavlja ured državne uprave.

Postupak provođenja inspekcijskog nadzora

Članak 27.

(1) Ako državni službenik ovlašten za provedbu inspekcijskog nadzora nad radom udruge utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon ovlašten je poduzeti sljedeće mjere:

1. narediti otklanja nje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti u određenom roku,
2. podnijeti prijavu za pokretanje prekršajnog postupka.

(2) O mjerama iz stavka 1. ovoga članka, državni službenik ureda državne uprave, dužan je odmah obavijestiti tijelo državne uprave u čiji djelokrug, s obzirom na ciljeve osnivanja, spada djelatnost udruge. Ako službenik tijela državne uprave, u čiji djelokrug s obzirom na ciljeve osnivanja spada djelatnost udruge, poduzme mjere iz djelokruga toga tijela, odnosno podnese prekršajnu prijavu, dužan je o tome odmah obavijestiti ured državne uprave.

VI. PRESTANAK POSTOJANJA UDRUGE

Razlozi za prestanak postojanja udruge

Članak 28.

(1) Razlozi za prestanak postojanja udruge su:

1. odluka nadležnog tijela udruge o prestanku postojanja udruge,
2. prestanak djelovanja udruge,
3. pravomoćna odluka suda kojom je zabranjeno djelovanje udruge,
4. stečaj.

(2) Smatra se da je udruga prestala djelovati ako se broj članova udruge smanji ispod broja određenog za osnivanje udruge ili ako je proteklo dvostruko više vremena od vremena predviđenog statutom za održavanje sjednice skupštine, a ona nije održana.

(3) Činjenice iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka, na prijedlog nadležnog tijela udruge, članova udruge ili drugih zainteresiranih fizičkih i pravnih osoba ili na vlastiti poticaj, utvrđuje rješenjem ured državne uprave, u postupku po službenoj dužnosti.

(4) Ured državne uprave donosi rješenje o prestanku udruge zbog razloga navedenih u stavku 1. točki 1. i 2. ovoga članka i dostavlja to rješenje nadležnom sudu, radi provedbe stečaja.

(5) Na temelju pravomoćne presude suda kojom je zabranjeno djelovanje udruge i rješenja ureda državne uprave iz stavka 4. ovoga članka, nadležni sud otvorit će stečajni postupak po službenoj dužnosti, bez provedbe prethodnog postupka.

Likvidacija udruge

Članak 29.

- (1) Odlukom nadležnog tijela udruge o prestanku postojanja udruge određuje se:
- način provođenja likvidacijskog postupka,
 - osoba ovlaštena za provedbu postupka likvidacije (likvidator),
 - visina naknade za likvidatora,
 - način izvješćivanja nadležnog tijela udruge o provođenju postupka likvidacije.
- (2) Likvidator je dužan o svom radu podnositi polugodišnje izvješće nadležnom tijelu udruge i uredu državne uprave nadležnom po mjestu sjedišta udruge.
- (3) Po provedbi postupka likvidacije likvidator podnosi završni račun nadležnom tijelu udruge i uredu državne uprave nadležnom po mjestu sjedišta udruge te daje prijedlog o raspodjeli preostale imovine u skladu s odredbom članka 34. stavka 1., 2. i 3. ovoga Zakona.
- (4) Nakon raspodjele preostale imovine u skladu sa stavkom 3. ovoga članka ured državne uprave nadležan po mjestu sjedišta udruge donosi rješenje o prestanku udruge i briše je iz registra udruga.

Članak 30.

Do donošenja završnog računa iz članka 29. stavka 3. ovoga Zakona nadležno tijelo udruge može donijeti odluku o prestanku provođenja likvidacijskog postupka. U tom slučaju ured državne uprave nadležan po mjestu sjedišta udruge donosi rješenje o obustavi likvidacijskog postupka.

Članak 31.

- (1) Ured državne uprave nadležan po mjestu sjedišta udruge u rješenju o pokretanju likvidacijskog postupka iz razloga navedenog u članku 28. stavak 1. točka 2. ovoga Zakona uređuje:
- način provođenja likvidacijskog postupka,
 - osobu ovlaštenu za provedbu postupka likvidacije (likvidator),
 - visinu naknade za likvidatora,
 - način izvješćivanja ureda državne uprave o provođenju postupka likvidacije.
- (2) Likvidator provodi postupak i podnosi završni račun uredu državne uprave nadležnom po mjestu sjedišta udruge u skladu s odredbom članka 29. stavka 2. i 3. ovoga Zakona.
- (3) Po provedbi postupka likvidacije likvidator podnosi završni račun uredu državne uprave nadležnom po mjestu sjedišta udruge te daje prijedlog o raspodjeli preostale imovine u skladu s odredbom članka 34. stavka 1., 2. i 3. ovoga Zakona.
- (4) Nakon raspodjele preostale imovine u skladu sa stavkom 3. ovoga članka ured državne uprave nadležan po mjestu sjedišta udruge donosi rješenje o prestanku udruge i briše je iz registra udruga.

Članak 32.

- (1) Ured državne uprave nadležan po mjestu sjedišta udruge odmah po primitku pravomoćne presude o zabrani djelovanja udruge iz članka 37. ovoga Zakona donosi rješenje o pokretanju likvidacijskog postupka.
- (2) U rješenju iz stavka 1. ovoga članka ured državne uprave nadležan po mjestu sjedišta udruge određuje:
- način provedbe likvidacijskog postupka,
 - osobu ovlaštenu za provedbu likvidacijskog postupka,
 - visinu naknade za rad likvidatora.
- (3) Likvidator je dužan o svom radu podnijeti polugodišnje izvješće uredu državne uprave nadležnom po mjestu sjedišta udruge.
- (4) Po provedbenom postupku likvidator podnosi završni račun uredu državne uprave nadležnom po mjestu sjedišta udruge.
- (5) Likvidator je vezan odlukom suda o raspodjeli preostale imovine.
- (6) Nakon raspodjele preostale imovine ured državne uprave donosi rješenje o prestanku udruge i briše je iz registra udruga.

Brisa nje iz registra

Članak 33.

- (1) Ured državne uprave brisat će udrugu iz registra na temelju pravomoćnog rješenja o zaključenju stečajnog postupka.
- (2) Brisanjem iz registra udruge prestaje postojati.

Raspolaganje s imovinom udruge u slučaju prestanka postojanja udruge

Članak 34.

- (1) U slučaju prestanka postojanja udruge imovina se, nakon namirenja vjerovnika i troškova sudskog i drugih postupaka, predaje pravnoj ili fizičkoj osobi određenoj statutom udruge.
- (2) Udruga koja je primila dotaciju u smislu odredbi članka 23. stavka 1. i 4. ovoga Zakona, u slučaju prestanka postojanja ostatak sredstava dotacije vratit će u proračun iz koje ga je dotacija dana.
- (3) Ako udruga statutom ne odredi postupak s imovinom udruge u slučaju prestanka postojanja udruge, preostalu imovinu stječe jedinica lokalne samouprave na čijem je području sjedište udruge.
- (4) Ako je djelovanje udruge zabranjeno sud može, ako za to postoje opravdani razlozi s obzirom na okolnosti slučaja, odrediti da se imovina udruge preda određenoj ustanovi, zakladi, fundaciji ili udruzi koja ima iste ili slične djelatnosti i ciljeve kao i udruga čiji je rad zabranjen.

VII. ZABRANA DJELOVANJA UDRUGE

Razlozi za zabranu

Članak 35.

Djelovanje udruge zabranit će se:

1. ako udruga svojim djelovanjem nasilno ugrožava demokratski ustavni poredak, te neovisnost, jedinstvenost i teritorijalnu cjelovitost Republike Hrvatske,
2. ako je usmjereno na druge aktivnosti koje su zabranjene Ustavom ili zakonom,
3. ako udruga obavlja djelatnosti koje nisu u skladu s ciljevima utvrđenim statutom (članak 5. stavak 1.),
4. ako je to potrebno radi zaštite sloboda i prava drugih osoba,
5. ako je to potrebno radi zaštite zdravlja i javnog morala.

Pokretanje postupka pred sudom

Članak 36.

- (1) Svatko može podnijeti prijavu o postojanju razloga za zabranu djelovanja udruge županijskom državnom odvjetniku nadležnom prema sjedištu udruge.
- (2) Ako nadležni županijski državni odvjetnik na temelju podnesene prijave ili po službenoj dužnosti ocijeni da postoje razlozi iz članka 35. ovoga Zakona, podnijet će prijedlog za zabranu djelovanja udruge županijskom sudu nadležnom prema sjedištu udruge.
- (3) Postupak zabrane djelovanja udruge vodi se, ako to ovim Zakonom nije drukčije određeno, prema odredbama Zakona o parničnom postupku. Postupak za zabranu djelovanja je hitan.

Postupak pred sudom prvog stupnja

Članak 37.

- (1) Sud će bez odgode prijedlog za zabranu djelovanja iz članka 36. stavka 2. ovoga Zakona, dostaviti osobi koja je u vrijeme podnošenja prijedloga za zabranu djelovanja udruge bila ovlaštena zastupati udrugu, odnosno, ako se toj osobi dostava ne može izvršiti ili je ona spriječena uredno zastupati udrugu sud će postaviti privremenog zastupnika između odvjetnika na području toga suda.
- (2) Raspravu o prijedlogu za zabranu djelovanja udruge sud je dužan održati u roku od 15 dana od dana dostave prijedloga zastupniku udruge u skladu s odredbama stavka 1. ovoga članka. Vrijeme i mjesto održavanja ročišta sud je dužan objaviti putem dnevnog tiska najmanje tri dana prije održavanja ročišta.
- (3) Svaki član udruge ovlašten je umiješati se u postupak na strani udruge. Ako sudjelovanje u postupku prijavi više od dva člana udruge, ti su članovi dužni odrediti svog zajedničkog zastupnika u roku koji će im odrediti sud. Ako se u tome ne slože, predsjednik vijeća odredit će im zajedničkog zastupnika između odvjetnika na području toga suda, na njihov trošak.
- (4) Sud može održati raspravu te donijeti odluku i ako uredno pozvane osobe ne dođu na ročište, na što će se one u pozivu za raspravu izričito upozoriti.
- (5) Na temelju održane rasprave sud presudom izriče zabranu djelovanja ili odbija prijedlog.
- (6) Sud izriče i javno objavljuje presudu na raspravi.
- (7) U obrazloženju nju presude o zabrani djelovanja udruge moraju se navesti razlozi zbog kojih je djelovanje udruge zabranjeno.

- (8) Presudom kojom zabranjuje djelovanje udruge sud mora odlučiti i o imovini udruge.
- (9) Presuda se mora izraditi u pisanom obliku i njezin ovjereni prijepis otpremiti strankama i nadležnom sudu radi provedbe stečaja u roku od tri dana od dana objave.
- (10) Izreka pravomoćne presude o zabrani djelovanja udruge objavit će se u »Narodnim novinama«.
- (11) Troškovi postupka predujmaju se iz sredstava proračuna suda i naplatit će se po službenoj dužnosti u stečajnom postupku iz imovine udruge ako bude zabranjen njen rad.

Žalba

Članak 38.

- (1) Protiv presude suda kojom je odlučeno o prijedlogu za zabranu rada udruge, državni odvjetnik, osoba ovlaštena za zastupanje udruge, odnosno osoba koja je zamjenjuje, te svaki član udruge koji je prijavio svoje sudjelovanje u prvostupanjskom postupku do zaključenja rasprave, mogu podnijeti žalbu Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, u roku od osam dana od dana dostave presude.
- (2) Žalba protiv presude o zabrani djelovanja udruge ne zadržava njeno izvršenje.
- (3) Žalba se dostavlja na odgovor. Rok za odgovor na žalbu je osam dana.
- (4) Pravovremenu i dopuštenu žalbu sud će dostaviti Vrhovnom sudu Republike Hrvatske zajedno sa svim spisima u roku od tri dana od dana primitka odgovara na žalbu, odnosno isteka roka za njegovo podnošenje.
- (5) Vrhovni sud Republike Hrvatske dužan je donijeti odluku o žalbi u roku od osam dana od dana primitka žalbe sa spisima.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji

Članak 39.

- (1) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj udruga koja:
1. ne vodi popis članova udruge (članak 4. stavak 3.),
 2. obavlja djelatnosti koje nisu u skladu s ciljevima utvrđenim statutom (članak 5. stavak 1.),
 3. ne rabi naziv i skraćeni naziv udruge u obliku i sadržaju u kojem su upisani u registar udruge (članak 12. stavak 6. i 7.),
 4. rabi u pravom prometu podatke o promjenama ili postupka po promjenama prije nego što su upisane u registar udruge (članak 19. stavak 5.),
- (2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba udruge.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Usklađivanje s odredbama ovoga Zakona

Članak 40.

- (1) Danom primjene ovoga Zakona udruge nastavljaju djelovati pod uvjetima utvrđenim svojim statutom i ovim Zakonom.
- (2) Ministarstvo nadležno za poslove opće uprave dostavit će zbirke isprava udruge koje su upisane u Registar udruge Republike Hrvatske, u roku od 30 dana od dana primjene ovoga Zakona, nadležnim uredima državne uprave.
- (3) Ured državne uprave u roku od 90 dana od preuzimanja zbirke isprava udruge, po službenoj dužnosti će izvršiti upis preuzetih udruge u registar udruge.
- (4) Danom primjene ovoga Zakona ministarstvo nadležno za poslove opće uprave prestaje voditi Registar udruge Republike Hrvatske prema odredbi članka 15. stavka 1. podstavka 2. Zakona o udrugama (»Narodne novine«, br. 70/97., 106/97. i 20/00.).

Pravilnik o registru udruge

Članak 41.

Ministar nadležan za poslove opće uprave donijet će pravilnik iz članka 14. stavka 7. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana primjene ovoga Zakona.

Postupci koji nisu okončani

Članak 42.

- (1) Zahtjevi za upis u registar udruge, odnosno postupci pokrenuti na temelju Zakona o udrugama (»Narodne novine«, br. 70/97., 106/97. i 20/00.), koji nisu okončani do dana primjene ovoga Zakona, bit će okončani po odredbama ovoga Zakona.

(2) Udruge i udruženja građana koja nisu uskladila svoje statute sa Zakonom o udrugama (»Narodne novine«, br. 70/97., 106/97. i 20/00.) do dana primjene ovoga Zakona, smatrat će se brisanima iz registra s tim datumom.

(3) Strane udruge koje se nisu uskladile sa Zakonom o udrugama (»Narodne novine«, br. 70/97., 106/97. i 20/00.) do dana primjene ovoga Zakona, smatrat će se brisanima iz registra s tim datumom.

Članak 43.

(1) Imovina na kojoj je udruga imala pravo raspolaganja ili pravo korištenja do donošenja Zakona o udrugama (»Narodne novine« br. 70/97., 106/97. i 20/00.), osim imovine sindikalnih udruga na koje se primjenjuju odredbe članka 38. stavka 3. i 4. Zakona o udrugama (»Narodne novine«, br. 70/97., 106/97. i 20/00.), danom primjene ovoga Zakona postaje vlasništvo udruge koja je njezin pravni sljednik.

(2) Imovina udruge koje su prestale postojati, a koje nemaju udrugu koja je njihov pravni sljednik, danom primjene ovoga Zakona postaju vlasništvo jedinice lokalne samouprave na čijem je području bilo sjedište udruge.

(3) Na zahtjev zainteresiranih jedinica lokalne samouprave o pravu na imovinu udruge iz stavka 2. ovoga članka odlučuje ured državne uprave za imovinsko pravne poslove koji svoju odluku dostavlja nadležnom državnom odvjetniku radi podnošenja zahtjeva za prijenos te imovine u vlasništvo jedinica lokalne samouprave.

Propisi koji prestaju važiti

Članak 44.

(1) Danom primjene ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o udrugama (»Narodne novine«, br. 70/97., 106/97. i 20/00.).

(2) Propisi doneseni na teme lju Zakona o udrugama (»Narodne novine«, br. 70/97., 106/97. i 20/00.) ostaju na snazi do donošenja propisa iz članka 14. stavka 7. ovoga Zakona.

Stupanje na snagu Zakona

Članak 45.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, a primje njuje se od 1. siječ nja 2002.

Klasa: 230-01/01-01/01

Zagreb, 28. rujna 2001.

HRVATSKI SABOR